

VARSTVENO-DELOVNI CENTRI

Veliko jim pomeni, da lahko delajo

V Dornavi, Ormožu in na Ptujju delujejo varstveno-delovni centri Zavoda Dornava, ki ljudem z motnjo v telesnem in duševnem razvoju omogočajo vključevanje v vsakdanje življenje

Slavica Pičerko Peklar

Želijo si prepoznavnosti

Irena Oblak: "Ena od osnovnih potreb človeka je biti koristen, imeti občutek lastne vrednosti, biti uspešen, zato se v **VDC** trudimo ustvariti pogoje za različne oblike zaposlitev, kvaliteto izdelkov, želimo biti prepoznavni, predvsem pa želimo, da drugi pozitivno vrednotijo naše izdelke in s tem naš trud in delo. Spodbujamo zaposlitvene sposobnosti naših uporabnikov, obenem pa si prizadevamo za dobro počutje in zadovoljstvo na delovnem mestu. Uporabniki, ki se vključujejo v redna delovna okolja, pridobijo nove delovne veščine, socialne izkušnje, povečujejo svojo samostojnost, osebno odgovornost, samozavest in osebnostno rastejo."

Petra Kampl že leta prihaja delat v Varstveno-delovni center (**VDC**) Zavoda dr. Marijana Borštnarja, zadnja leta na Vičavo, kjer deluje eden od treh centrov. "Rada delam, še najraje vezem prtičke, pa okrasje na torbe in podobne reči. Tukaj smo vsi prijatelji, pomagamo si med sabo in nikoli nam ni dolgčas. Živim sama, včasih, ko še ni bilo korone, sem delala tudi v zasebni trgovinici Od mene k tebi, kjer sem se imela zelo lepo, in komaj čakam, da me lastnica **Sabina Škoda** spet povabi, da ji pridem pomagat."

Vse več vrat se odpira

Irena Oblak, univ. dipl. soc. ped., je vodja organizacijske enote **VDC** Zavoda Dornava: "V naši delovni enoti v Ormožu imamo 31 uporabnikov, tukaj na Vičavi jih je 36, največja enota deluje v Dornavi, ob baročnem gradu, kjer varstvo in delo omogočamo 110 uporabnikom. Večina teh živi v našem zavodu oziroma naših stanovanjskih skupnostih, nekateri pa bivajo doma in so pri nas med 7. in 15. uro, v času, ko izvajamo program vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji. Naši uporabniki so ljudje z motnjo v telesnem in duševnem razvoju, običajno starejši od 26 let, ko končajo s programom izobraževanja na Osnovni šoli dr. Ljudevita Pivka ali šoli Stanka Vraza v Ormožu. Že v

času usposabljanja, ki dopolnijo 18 let, prihajajo na prakso v naše **VDC**, kjer se spoznavajo z našim delom, sobivanjem, in kar nekaj jih je, ki se želijo v naše programe vključiti že kmalu po polnoletnosti, kar jim, če je le mogoče, tudi omogočimo." V vseh treh **VDC** z uporabniki neposredno sodeluje 34 zaposlenih. "Zadnje čase precej pozornosti namenjamo promociji našega dela in skrbi za marketing naših izdelkov, saj smo razvili bogato ponudbo lastnih izdelkov, nas pa tudi zanima, kdo so naši kupci. Na ta način se nam odpirajo tudi vrata do novih sodelovanj in poslovnih partnerstev," pravi Oblakova, ki dodaja, da z uporabniki delajo delovni inštruktorji, defektolog, psiholog, socialna delavka, tehnolog, varuhi in še kdo, ki lahko pomaga, da delo v centrih poteka, kot si želijo.

Vključevanje, sodelovanje, sobivanje

"Postavimo se lahko z raznolikim lesnim, šiviljskim in kreativnim, predvsem keramičarskim programom svojih izdelkov. S strokovno usposobljenimi sodelavci razvijamo vedno nove izdelke, veseli pa smo tudi zunanjih naročil in tako sodelujemo s tremi večjimi naročniki. Pri tem partnerstvu pa vselej pazimo na to, da naročila niso prevelika, takšna, ki jih ne bi zmogli in jim naši uporabniki ne bi bili kos. Prizadeva-

mo si namreč, da so izdelki resnično njihovo delo, mi jim pri tem zgolj pomagamo," pravi **Sonja Brodnjak Pihlar**, koordinatorica **VDC** Vičava, ki dodaja, da v prav vseh centrih delujejo tudi trgovinice, kjer si lahko obiskovalci ogledajo in kupijo njihove izdelke. "Tukaj na Vičavi smo se specializirali tudi za obnovo manjših starih kosov pohištva, kar je med ljudmi zelo dobro sprejeta in vse bolj iskana storitev, v Ormožu smo se usposobili tudi za izdelavo ključev in izdelavo okvirjev. Našim uporabnikom ogromno pomeni, da ne le delajo, pač pa da ljudje njihovo delo tudi cenijo, in zato so še kako veseli, ko lahko svoje izdelke prodajamo sami na stojnicah. To je v tem zadnjem letu sicer zastalo, a verjamemo, da bodo vsa doslej spletena sodelovanja spet kmalu zaživila. S svojimi izdelki smo prisotni tudi v trgovinah Kmetijske zadruge Ptuj, kjer je ta postavila kozolce z lokalno ponudbo. Dobro sodelujemo s Pokrajinskim muzejem Ptuj - Ormož pa mariborskim muzejem, Ljudsko univerzo Ptuj, tukajšnjim turističnim društvom in še nekaterimi lokalnimi društvi, zadnja leta tudi s Špajzo modrosti, kamor se radi odpravimo na obisk in pripravimo kakšne delavnice. Pestro je naše sodelovanje z osnovnimi šolami in Šolo za ekonomijo, turizem in kmetijstvo Šolskega centra Ptuj. Že tri leta zelo dobro sodelujemo s trgovskim podjetjem Obi, kjer

so delo ponudili štirim našim uporabnikom in kar je vzorčen primer sodelovanja, ki ga želimo še razširiti," omenja Oblakova, ki opaža, da je vključevanja in sobivanja, ki si ga želijo, vse več.

Aleš se dobro znajde kot sprehajalec psov

Da je življenje polno izzivov, meni **Aleš Leskovar**, ki skupaj s še dvema sostanovalcema biva v stanovanjski enoti v enem od stanovanjskih

blokov na Ptujju: "Dobro nam gre, včasih potrebujemo kakšno pomoč, v glavnem pa kar sami poskrbimo zase, a vemo, da lahko ob vsakem času pokličemo naše ljudi iz zavoda, ki takoj pomagajo, ob tem pa nam pustijo, da živimo kar se da samostojno. Ljudje nas v glavnem lepo sprejmejo, jaz kakih težav nimam, še več, zdaj sem celo sprehajalec psov. Včasih mi pri tem pomaga tudi prijatelj Janez, ki ga na Ptujju vsi poznajo in ta čas dela v Obiju. Rad imam živali in sprehajanje psov je zame resnično lepo delo, pa še gospa, ki ji

tako pomagam, je vesela. Rad se tudi pogovarjam in opažam, da so ljudje vse bolj zaskrbljeni in je mnogim težje kot nam."

Da so **VDC** v okolju, kjer delujejo, dobro sprejeti in želijo v prihodnje odpreti še kakšnega, omenja Irena Oblak, ki dodaja, da imajo ta čas na čakalni listi 30 ljudi, ki bi se želeli vključiti v njihovo delo.

Trije centri, 177 uporabnikov

Irena Oblak in Sonja Brodnjak Pihlar

Foto: Slavica PIČERKO PEKLAR

V VDC Vičava se vedno kaj dogaja. Foto: Slavica PIČERKO PEKLAR